

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA

CADA NÚMERO 2 CUARTOS PER TOT ESPANYA.

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, num. 20, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre Espanya 8 rals, Cuba 7 Puerto-Rico, 16 rals, Estranger, 18 rals.

CONSERVA SALADA.

Hi ha un senyor al ministeri, encarregat de tots los amohinos. Es lo Sr. Cos-Gayon, ministre de Hisenda.

Es lo caixé de la casa, y mentres lo pollit de Antequera se'n va a lluhir lo garbo per las ciutats de Andalusia, y en Canovas s'entreté colcant cabecillas, y en Lassala tot passejantse arriba fins a Sant Joan de las Abadesas, y el ministre de la Guerra fa simulacros gastant pólvora en salva, y en Barzanallana, president del Senat, sosté dos cotxes, y en Toreno, president del Congrés, treballa perque tornin a reeligirle, alegant qu'és l'home de més pes de tota la majoria, lo pobre Sr. Cos-Gayon passa l'india gratantse'l cap y passa la nit posant cabells blancs, perque per més que fassa, per més que diguy per més qu'esborri, no l'hi surten los comptes.

Ja ho hem dit: en Cos-Gayon és lo ministre encarregat dels amohinos.

En la actualitat está fent los presupuestos. Fins are, més ó ménos bé, tot s'arreglava, per quan s'arreglavan las apariencias. Lo ministre de Hisenda feya una suma, y deya: «Aixó són los gastos.» Ne feya un'altra al davant y deya: «Aixó són los ingressos.»

Y mentres las dugas sumas, colocadas sobre'l paper, sortissen equilibradas, encare que al cap deyal los gastos calculats pujessin al doble, y los presuntos ingressos no arribessin a la meytat, un ó altre carregava ab la diferencia. D'aixó las castellans ne dihen *presupuestos de mentirijillas*.

Donchs bé fins are hem viscut ab aquests presupuestos de *mentirijillas*. Pero are resulta que ni de *mentirijillas* poden ferse uns presupuestos.

Y fa méts dias que'n Cos-Gayon sua de angunia, y no troba la manera de sortir del compromís. Conta y calcula, escriu y esborra, suma y resta, s'grata'l cap y s'acalora, y entre lo que ha d'entrar y lo que ha de sortir (sempre ab apariencias) l'hi queda un descubiert de 500 milions de pessetas.

Diu que D. Anton s'hi enfada, y l'hi recorda que tots los altres ministres que ha tingut, sempre l'havian tret de apuros.

Y en Cos-Gayon replica:—Ja veurá, D. Anton, los altres ministres tenian bens nacionals y es ls van vendre; tenian rendas y van empenyarselas. Ja tothom ho sabia que al cul del sach trobariam las engranas. Llástima es que'l cul del sach m'

ha tocat a mi, D. Anton Aixó es la llástima, y es d'aixó de lo que m'queixo...

—Pero ¡caratsus! pensi y retalli.

—Desenganyis, D. Anton: lo bé está ja tant esquilat, que no l'hi queda una fibra de llana aptofitable.

La situació es trista; y un altre govern que pensés més ab lo país que ab sí mateix, faria com los freres que feyan obras quan no tenían diners. Un govern conforme, comensaria per viure ab modestia, suprimiria sangoneras inútils, o comensaria la administració, y faria obras. Acudint al crédito, ompliria'l país de canals y de camins, fomentaria l'industria y l'agricultura, obriria novias vias al comerç, y comarcas enteras, avuy pobres y miserables, se tornarian ricas y poderosas, contribuiria de una manera molt directa a sostenir las cargas de l'Estat.

Aquí D. Anton está ocupat en altres cosas. Lo que a D. Anton l'hi interessa principalment, es saber si en Valmaseda está al costat seu ó al costat de'n Martínez Campos; es conèixe per endavant los propòsits del Directori fusionista, y tení content a'n en Romero Robledo per poder his pesar als buscars de Antequera.

Al cap de vall s'ha figurat qu'Espanya es ell, y que cuidantse d'ell no més ja s'cuida de l'Espanya.

Y en Cos-Gayon mentres tant calcula que si no tot en part aixugará'l déficit estancant la sal. No sembla sino que en la taula del presupuesto se ls ha girat lo saler. Desgracia segura.

Ab l'estanch de la sal, segons los seus cálculs, farà 80 milions de pessetas a l'any, y encare que fins a 500 milions l'hi quedarán 420 milions per cubrir, estancant la sal, haurá lograt:

Primer: arruinar una explotació important.

Segon: suprimir un article de comerç que cada dia anava en augment.

Tercer: tirar per terra una pila d'industrias de conservas alimenticias, que necessitan la sal com a primer element.

Y quart: fastidiar a totas las mestresses de casa, que haurán de pagar la sal deu vegadas lo seu valor.

Y no s'cregan ab lo mateix dret que la sal, demá podrá estancar lo ví; demá passat lo blat, un'altra dia la carn, y fins los mocadors de mecar, y si troba un medi hábil fins l'ayre qu's respira.

Aquests son los homes que'ns governan. Aquesta es la seva suprema sabiduria.

Un cansalader deya:—Francament, si'l govern estanca la sal, demostrará una cosa: qu'és un govern que va passantse, y que vol veure si carregantse de sal pot conservarse algun temps més. Pero si ls espanyols compreguessin los seus interessos, no'n menjarian.

Som de la mateixa opinio.

Ab sal ó sense sal, sempre será un govern ranci ó insipit.

ANIS DE FRARE.

Vaja, lector meu, que aquesta semana, per anis te donare una bona noticia.

S'acaba de constituir una societat, nada meaos que per suprimir lo Purgatori.

Y després encare dirán que'l mon no progressa.

La societat aludida s'titula «La prevision». Cada home de 25 anys dona una prima de 41 pessetas, ó bé s'compromet a satisfer 3 pessetas cada any, y quan arribi'l dia de la seva mort la societat s'encarrega de anarse'n a trobar al capella que'l difunt haja designat per endavant, entregantli cent pessetas, perque las destini a fer bé per l'anima del socio difunt.

Ja u venhen; iguí no s'dona'l gustasso de pujarse'n al cel de correguda, no més que per tres pessetas al any, cantidad que'ns gastem, sense més ni més, per anar a veure una corrida de toros, desde un tendido de sombra?

Vaja, que no digan que'ns neos sigan enemichs del progres.

Nosaltres, los homes de mon, feyam *Societats de seguros sobre la vida*.

Pero ells fan meaos: els fan societats de *Seguros sobre la vida futura*.

Que'l fum de l'olla de las rectorias s'elevi junt ab l'ineens, fins a las regions infinitas de la gloria!

Nos semblaria que no donavam lo granet de anis correspondent, si no acabavam aquesta secció ab las anécdotas de costum.

Allá van las d'aquesta semana:

Comensava a predicar un sermó un célebre frare de primers del siglo, en una iglesia de Madrid.

«Hermanos mios, deya: todos hemos de morir.»

En aquell moment entrava'l rey Carlos IV al temple, y'l predicador després de una petita pausa, y mirant al monarca va continuar digod: «Decia: hermanos, que casi todos hemos de morir.»

Un frare expulsat de un convent que va refugiarse en lo segon pis de la mateixa casa ahont viu un amic meu, ocupant lo primer, passava'l dia al cel obert, mirant la cuyna del meu amic, y un dia aquest va sentir que deya:

—Aquest senyor de baix deu ser un hereje.

—Perqué? va preguntarl'l amo.

—Perque observó qu'en deu dias que soch aquí ha rustit quatre galls d'indi, y no ha sigut d'ó per enviarme'n ni una cuizeta... ni una ala, ni un carpó.

Y are que hi estigan bonets, y fins a la semana entrant.

Retrato de l' Espanya conservadora: A Barcelona 's tancan un gran número de fàbricas y milers de obrers quedan al carrer, sense feyna, sense pá y sense abrích. Per ordre del general se suspèn lo treball de las pedreras y las obras del ferro carril de Vilanova que 's feyan al peu de Montjuich. Y are aquests treballadors ponden cantar los goigs de Sant Prim.

A Madrid la Patti canta 'ls goigs de Sant Grás. Las butacas que avants costaban 60 rals, s' han venut á 30 y á 35 duros, y 'l teatro estava ple de gom á gom. De la música que resulta dels coros dels obrers y de las arias de la Patti en Cánovas podria ferne un ópera. Ab lo qual demostraria no sols qu' es un gran artiller y un gran home d' Estat, sino també un gran compositor.

Los seminaristas de Orense van alborotarse tractant de asaltar la redacció de un periódich. Es natural. Son cadets carlistas que voldrian pujar depressa...

Se parla de las posicions que adoptarán molts diputats, aixís que s' obrin las Cortes. Si 'm volen creure, jo 'ls ne recomanaré una: la dels conillots de guix. Moure 'l cap y dir que sí.

L' Ajuntament de Madrid vol fer una Exposicio hispano-colonial, y comensa per confiar la construcció del edifici a una casa estrangera. L' Ajuntament de Madrid no deu tenir res més per exposar, y exposa 'l patriotisme.

Un periódich barceloní preguntava al general Pavía sobre certs fondos perteneixents á cossos franchs.

La Gaceta, 'l Diluvi y 'l Diari Liberal van copiar aquestas preguntas, anyadint tots quatre: Esperem una resposta.

La resposta la varen tenir l' endemá mateix per conducto del jutje, que va sequestrar l' edició y va entaular causa criminal.

Volen una resposta més eloquent? Y aixó que 's tractava de cossos franchs. Pero, companys, paciència, que aquesta es la franquesa de las autoritats conservadoras.

Alguns freres premostratenses expulsats de Fransa s' han establert á Toro.

A fe que han triat molt bé y 's coneixen sos intents: contra uns freres tant valents un toro no hi podrà ré.

Veig ab molt gust que 'ls funcionaris del ordre judicial, los fiscals y 'ls jutjes se dedican á la persecució del joch. Dias endarrera van descubrir una loteria en un café del carrer de Capellans.

Dirán que soch espía; pero si volen treballar, jo 'ls donaré una bona pista. Se tracta de un joch de azar, en lo qual molts infelissos s' hi arruinan, porque 'l banquerose queda ab la quarta part de las cantitats que s' atrevessan.

Si volen sorprendre 'l no tenen més que entrar en totas las administracions de loterias. Lo govern que vol donar l' exemple de la persecució del joch, ha de donarlo avants que tot, de no jugar.

Lo senyor Bosch, diputat de Roquetas y director de Establiments penals ha assistit al Congrés penitenciari de Paris y ha fet un gran descubrimient.

Lo senyor Bosch ha descubert que á tot arréu, en tots los països del món, los criminals que van á presiri, per compte de correjirse encare s' tornan més dolents.

Per xó tal vegada aquí á Espanya hi ha aquella tendència á escaparse... Per no acabarse de pervertir.

Lo general Pavía al manar suspendre 'l treball de las pedreras ha dit que 'ls desmonts favoreixen

los plans estratègichs que podria adoptar algun exercit enemich. Y 'l paro dels treballs favoreix á un enemich que ja 'l tenim dintre de casa. La fam y la miseria.

Quan en Balaguer vá anar á Cervera l' alcalde vá declararse constitucional, y 'l govern lo vá suspendre.

L' alcalde de Cervera vá enviar lo següent telegrama á Madrid. «No es exacte que m' haja declarat constitucional davant del Sr. Balaguer; lo que vaig dir es que soch liberal, y que per aixó havia sigut sempre constitucional, aludint á aquesta forma de govern. —L' alcalde de Cervera.—Anton Franquesa y Salat.»

Dispensi Sr. Anton. A mi 'm sembla que si tot aixó es molt Salat, en cambi denota molt poca Franquesa.

En Jovellar ha fet dimissió del càrrech de membre de la Junta consultiva de la Guerra. Mes s' estima ser soldat del partit que fá la guerra á n' en Cánovas.

¿No saben quin es l' órgano principal que necessitan tots los homes polítics? La boca.

Quan son al poder la necessitan per menjar; quan son á l' oposició per enraonar.

¿Vostós se recordan de las eleccions de Berga? De segur que no haurán olvidat aquella série de trampas, d' embolichs y d' escándols. Donchs bé á pesar dels escándols, dels embolichs y de las trampas, i' ex-arcalde D. Albert Faura ha sigut admés diputat provincial.

Per supuesto, no hi ha que dir qu' en Faura es de la majoria.

Jo 'l creya en perill de ser anulat. Pero á la quènta en los moments de perill es quan se coneixen los amichs.

LA VEG DELS CORRESPONSALS.—Los noys del estudi de Teya jugavan á las escalas del 'l iglesia y l' rector, sortí de la rectoria tant precipitat desitjos de castigarlos, que s' entrebancá y se'n aná de bigotis. La canalleta vá fugir, no quedant á las escalas més que un pobre noy, que mentres los demés jugavan, estudiava lla lliçó. Ell vá pagar la cayguda, puig lo rector vá donarli una lliçada de cops de bastó, que ha obligat als pares de la criatura á anar per justicia. Jesucrist deya: «Deixeu venir los noys fins á mí.» Lo rector de Teya ho pensa de un' altra manera.

A Ripoll vá sortir l' Ajuntament lo dia de la Concepció, y l' porrer que anava á davant, á cops de porra féya descubrir á tothom Proposició: que l' Ajuntament de Ripoll no tinga may lo títol de Excelentísim, sino l' de Santíssim Ayuntamiento.

Tenim noticias sobre la missió de Santa Perpétua y sobre la missió de Torredembarra. En lo primer poble vá pagar la festa la decencia; en lo segon, los periódichs liberals, y una música que féya la passada, mentres dintre de l' iglesia lo predicador féya 'l sermó. Consti que cap periódich liberal, parlant de las solteras dirá lo que vá dir cert predicador á Santa Perpétua de Moguda. Y á pesar de tot, ells no tenen fiscal que 'ls denuncihi, ni bisbe que 'ls escomuniqui.

CAPS SUELTOS.

L' altre dia las butacas del Teatro Real de Madrid, menos de quaranta duros no 's podian obtenir.

¡Yet aquí porque 'ls ministros espresmen tant lo país; denhen pensarse qu' á Espanya cada poble es un Madrid.

S' han tancat algunas fàbricas, ningú sab dir per quant temps, y 'ls treballadors se troban pobres, nusos y al carré.

Que vagin á trobá en Cánovas, y 'ls dirá probablement que al Teatro Real fan molts quartos y que todo va muy bien.

A Cardiff una gran mina de moment vá reventar, y tots los que allí 's trobavan varen quedarhi enterrats.

Es lo que passa ab las minas: en un moment impensat, ¡pataplá!... reventa, salta, y tot lo de dalt vá á baix.

Sembla que 'ls negres de Cuba han fet un negre complot, ab cert projecte negrífim

que ha tingut un fi negrós. Lo govern ha pres als negres, y no anyadeixo ni un mot porque 'l assumpto es molt negre y de tant negre fá por.

Ara que s' acostia 'l dia del increíble Sant Tomás, los fusionistas podrian pensá un xich en aquest Sant. Venhen qu' erran tots los càlculs, venhen que cridan en vá, venhen que 'l poder no baixa.... y encare ho estan duptant.

Fá ja alguns dias que 'n Cánovas vá rondant d' allá y d' assí al general Balmaseda, llensant delicats suspirs. Pero 'l general no es tento y en lloch de donarli 'l sí, diu que l' hi fá, com las noyas: —Don Anton, gja vé ab bon fi?

Tothom fins ara estranyava que 'l fret no treyès lo cap, y 'l fret prerentsho molt serio, apreta sense pietat. De tot vé que arriba 'l dia; per xó 'l govern vá escamat, pero no cal pas que 's cansi; també, també arribará.

A Andorra hi ha hagut disturbis y 'ls andorrans, molt prudents, han fet un orit á la Fransa demanant que 'ls arreglés. Volfan acudí á Espanya, pero han pensat al moment: —¡Los espanyols arreglarnos!... Prou feyna tenen per ells.

En Balaguer continúa rebent convits y parlant, demostrant, entre otras cosas, lo desitj de governar.

Sol pensarse que molts homes volen manar per menjar, pero d' ell no pot pas dirse; si are no menja, ni may.

S' acostan las firas magnas de galls, turrons y juguets; sols á vendre 'ns avindrem.

Si hi ha algú que necessiti un govern vell y dolent, no dubi donarem per pochos quartos y hasta, si convé per res.

Los moderats per fi aceptan l' estat de cosas actual, y aceptan las lleys modernas, y aceptan tot lo passat. Ara solzament desitjan, sino que no ho diubem clar, que 'ls ofereixin carteras per poguerlas aceptar.

Lo crech en un Déu de un empleat del Congrés, patí baix lo poder de las oposicions, fou combatut y casi derrotat, pujá á las Cámaras y está segut á la dreta del President. Desde allí ha de venir á judicar als actius y als cessants. Crech en lo Pressupuesto y en la Santa Nómína, en lo perdó de las faltas, en la resurrecció dels ascensos y en la vida perdurable de la jubilació.—Amen.»

Tros de conversa de un senyor y un jove recullit en una tertulia: —Pero vostó no pensa casarse? —Ah, no senyora, no. —Y no l' aterra 'l viure sense familia? —Ah, no senyora, no. —¿No considera la vellesa que se l' hi espera

MOLT SOROLL... Y POCAS NOUS.

—Si la cosa s' embolica, l' nano comensarà. ¿Hi estás conforme?
 —Si, me caso ab Judas!

Los alemanys han inventat un fusell que tira 40 tiros per minut.
 Desd' are 'ls soldats haurán d' embargar los burros de las terraires.

«Será la nacion más poderosa la que arroje más plomo por delante
 y arrastre más hierro por detrás.» (Discurs de 'n Cánovas)

—Ala, ala; á dintre tots, valents premostratenses! S' acosta l' hora
 d' arremangarse la sotana.

No vol foradar los Pirineús porque 'ls francesos no entrin. Jo 'm
 creya que era millor foradarlos per entrar nosaltres á Fransa.

—Vaja, molt maca dech ser, quan n' hi ha tants que volen venirme
 á trobar!...